

Målselv – mulighetslandet

Øverbygd vannverk

Bardufoss vannverk

Møllerhaugen
vannverk

Kommunedelplan vannforsyning 2016-2028

Vedtatt av kommunestyre den 14.9.16, sak 79/16

Innholdsfortegnelse

1.	Innledning	5
2.	Mål og strategier	5
2.1	Formål med planarbeidet.....	5
3.	Definisjoner.....	6
4.	Prosess og medvirkning	7
5.	Rammer og føringer.....	7
5.1	Nasjonale føringer og retningslinjer.....	7
5.2	Regionale føringer og retningslinjer.....	7
5.3	Kommunale føringer og retningslinjer	8
5.3.1	Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2026.....	8
5.3.2	Kommuneplanens arealdel 2012-2025	8
5.3.3	Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse 2014.....	8
5.3.4	Gjeldende reguleringsplaner	8
6.	Status for samlet sektor	9
6.1	Forventa folketallsutvikling.....	9
6.2	Interkommunalt samarbeid	9
6.3	Gebyrer	10
7.	Vannkvalitet	11
8.	Samfunnssikkerhet	11
8.1	Forsyningssikkerhet.....	11
8.2	Slukkevann.....	12
8.3	Klimatilpasning	12
8.3.1	Klimautvikling.....	12
8.3.2	Klimatilpasning.....	12
8.3.3	Klimatilpasning vannforsyning.....	13
8.3.4	Utfordringer for vannbehandling og ledningsnett.....	13
9.	Kommunale vannforsyningssystem.....	14
9.1	Øverbygd vannverk.....	14
9.1.1	Kilde/vannbehandling.....	14
9.1.2	Ledningsnett.....	14
9.1.3	Vannkvalitet	14
9.1.4	Samfunnssikkerhet	14
9.1.5	Nødvann/reservevannkilder.....	15

9.1.6	Utbyggingsbehov.....	15
9.2	Bardufoss vannverk.....	16
9.2.1	Kilde/vannbehandling.....	16
9.2.2	Ledningsnett.....	16
9.2.3	Vannkvalitet	17
9.2.4	Samfunnssikkerhet	17
9.2.5	Nødvann.....	18
9.2.6	Utbyggingsbehov.....	18
9.3	Møllerhaugen vannverk	18
9.3.1	Kilde/ vannbehandling.....	19
9.3.2	Ledningsnett.....	19
9.3.3	Vannkvalitet	19
9.3.4	Samfunnssikkerhet	19
9.3.5	Nødvann.....	19
9.3.6	Utbyggingsbehov.....	20
9.4	Prøvehull.....	20
9.4.1	Prøvehull Fagerfjell	20
9.4.2	Prøvehull Navaren	20
9.4.3	Prøvehull Keianes	20
10.	Private vannverk	21
10.1	Rundhaug vassverk SA	21
10.1.1	Kilde.....	21
10.1.2	Forsyning.....	21
10.1.3	Eier	21
10.2	Rostadalen camping.....	21
10.2.1	Kilde.....	21
10.2.2	Forsyning.....	21
10.2.3	Eier	21
10.3	Frivillige avtaler om overtakelse av private vannforsyningsanlegg.....	22
10.3.1	Retningslinjer for overtakelse av private vannverk	22
11.	Mindre private vannforsyningsystemer.....	23
11.1	Regelverk.....	23
11.2	Definisjon av mindre vann- og avløpsanlegg	23
11.3	Samfunnssikkerhet.....	23

11.4	Tilskudd til privat vannforsyningsanlegg.....	24
12.	Opparbeidelsesplikt og refusjon av utgifter til vann.....	24
13.	Reservevannkilder.....	25
14.	Lokale forskrifter	25
14.1	Forskrift om vann- og avløpsgebyr i Målselv kommune.....	25
14.2	Standard abonnementsvilkår for vann og avløp	25
15.	Planperiodens investeringsbehov	26
15.1	Fremtidige utbyggingsområder.....	26
15.2	Investeringsbehov kommunale vannverk	26
15.2.1	Rehabilitering ledningsnett.....	26
15.2.2	Fullreanseanlegg Bardufoss vannverk.....	26
15.2.3	Høydebasseng Øverbygd	26
15.2.4	Oppgradering Nerdrum	26
15.2.5	Trykkøkingsstasjon Øverbygd	27
15.2.6	Oppgradering av reservelkilde ved Messeltmo	27
15.2.7	Møllerhaugen vannverk.....	27
16.	Nye utbyggingsområder.....	27
16.1	Lenvik kommune.....	27
16.2	Storhaugen.....	27
17.	Vedlegg.....	28
17.1	Hovedvannledninger Øverbygd vannverk.....	28
17.2	Hovedvannledninger Bardufoss vannverk.....	29
17.3	Kart over kommunale og privat vannforsyning.....	30

1. Innledning

Vann er menneskets viktigste næringsmiddel. Hver dag bruker hver person i Norge ca. 200 liter vann. Rundt 10 liter går til drikke og matlaging, mens det øvrige går til andre formål, som renhold, hygiene, klesvask, toalettspyling m.m. Trygt vann er av stor betydning for helsen. Denne planen bygger på Drikkevannsforskriftens målsetting om forsyning av drikkevann i tilfredsstillende mengde og kvalitet, uten helseskadelig forurensing og helsemessig betryggende.

2. Mål og strategier

Planens hovedmålsetting er:

Nok vann, godt vann, sikker vannforsyning til kommunale abonnenter.

De abonnenter som er tilknyttet kommunens anlegger skal være sikret nok vann av god kvalitet og med stabil vannforsyning.

2.1 Formål med planarbeidet

Hensikten med planarbeidet er å få en helhetlig overordnet styring på kommunens vannforsyning og oppfylle planens målsetting som er bygd på drikkevannsforskriftens krav. For å nå målsettingen er det utarbeidet noen strategier for planarbeidet:

- Oppfylle drikkevannsforskriftens formål og krav til forsyning av drikkevann
- Politisk og administrativt styringsverktøy
- Langsiktige rammer og prioriteringer for fremtidig vedlikehold og utbygging
- Skape forutsigbarhet for innbyggere, politikere og administrasjonen
- Gi samlet oversikt over eksisterende vannforsyningsanlegg og anleggenes begrensinger
- Årlig rehabilitering/utskifting av ledningsnett over 25 år på 2 %
- Forsyningssikkerheten skal være over 99,5% og ikke-planlagte avbrudd mindre enn 0,5 time i snitt per innbygger per år
- Avklare hvilke deler av kommunen som skal ha kommunal vannforsyning, og hvilke områder som skal ha privat vannforsyning
- Utforme en handlingsplan med belysning av kostnader
- Legge grunnlaget for en riktig fastsettelse av vanngebyrene
- Sikre at politiske mål og tiltak som berører vannforsyning i kommuneplaner, reguleringsplaner, sektorplaner og fagplaner føres videre

3. Definisjoner

Begrepet drikkevann defineres i forskriften slik:

- a) *Alle former for vann, som enten ubehandlet eller etter behandling er bestemt til drikke, matlaging eller andre husholdningsformål uansett vannets opprinnelse, og uansett om det leveres gjennom distribusjonsnett, fra tankvogn, tankskip eller i flasker eller annen emballasje.*
- b) *Alle former for vann som er bestemt til bruk i næringsmiddelvirksomhet til produksjon, behandling, konservering eller markedsføring av produkter bestemt til konsum, med mindre det er utelukket at vannets kvalitet kan påvirke de ferdige næringsmidlenes hygieniske kvalitet.*

Sårbare abonnenter

Abonnenter kjennetegnet ved at svikt i vannforsyning eller vannkvalitet gir en forhøyet konsekvens. Potensielle sårbare er:

- ✓ Sykehus
- ✓ Andre pleie-, omsorgs-, og helseinstitusjoner
- ✓ Barnehage og skoler
- ✓ Virksomheter som produserer næringsmidler
- ✓ Abonnenter med særlige behov for stabil vannforsyning og vannkvalitet
- ✓ Andre (husdyrhold, storkjøkken mv.)

Vannforsyningssystemet består normalt av tilsigsområde, vannkilde, vannbehandlingsanlegg og ledningsnett. Begrepet vannverk omfatter de tekniske installasjoner og tilhørende driftsorganisasjon, men brukes i dagligtale mer generelt.

Ledningsnettets er delt i hovedvannledning og stikkledninger:

Hovedvannledning kan inndeles i stamledninger som bringer vannet fra vannkilden til lokale fordelingsledninger som forbrukerne kobler seg til. Hovedvannledningene er kommunalt eid og driftet.

Stikkledning er forbindelsesledningen mellom en bygning og hovedvannledningen for området, og er privat eid og driftet.

4. Prosess og medvirkning

Planarbeidet startet med utarbeidelse av planprogrammet, som ble vedtatt av kommunestyret i sak 22/16, den 9.3.2016. Planutkastet har vært på høring i perioden 11.4 – 26.5.16.

Plan- og næringsutvalget er styringsgruppe for arbeidet.

Prosjektgruppa består av: Gunnar Nerdal, Anne Vedøy Nordmo, Kjell Arne Anfeltmo, Kenneth Lamo, Øivind Noreng, Erik Myrsløtt, Per Arne Andreassen, Svein Aasland, Svetlana Sintsova og May Britt Fredheim.

Referansegrupper: Brann og redning (tema samfunnssikkerhet).

Planarbeidet er kunngjort ved informasjon på kommunens hjemmeside og annonse i lokalavis. Fagmyndigheter, nabokommuner, faste høringsparter, lokallag av politiske parti og alle ungdomslag/bygdslag er tilskrevet direkte. Papirutgave av høringsdokumenter er lagt ut på kommunens 3 biblioteker og på kommunehuset. Adresselisten oppdateres fortløpende.

5. Rammer og føringer

All planlegging bygger på nasjonale, regionale og kommunale føringer, i form av lover, forskrifter og politisk vedtatt overordnede planer. I kapittelet skisseres de føringer som er lagt inn i planarbeidet.

5.1 Nasjonale føringer og retningslinjer

[Forskrift om vannforsyning og drikkevann \(drikkevannsforskriften\)](#)

[Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg](#)

[Lov om planlegging og byggesaksbehandling \(plan- og bygningsloven\)](#)

[Lov om vern mot forurensning og om avfall \(forurensningsloven\)](#)

[Forskrift om begrenning av forurensning \(forurensningsforskriften\)](#)

[Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall \(avfallsforskriften\)](#)

[Lov om matproduksjon og mattrygghet mv. \(matloven\)](#)

[Lov om folkehelsearbeid \(folkehelseloven\)](#)

[Lov om helsemessig og sosial beredskap \(helseberedskapsloven\)](#)

[Lov om vassdrag og grunnvann \(vannressursloven\)](#)

[Forskrift om rammer for vannforvaltningen \(vannforskriften\)](#)

[Nasjonale mål for vann og helse](#)

5.2 Regionale føringer og retningslinjer

[Regional forvaltningsplan Vannregion Troms 2016-2021](#). Vedtatt av Fylkestinget i Troms den 10.12.15, sak 84/15.

5.3 Kommunale føringer og retningslinjer

5.3.1 Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2026

Kommuneplanens samfunnsdel gir overordnede mål og strategier for en langsiktig og bærekraftig utvikling av kommunen. Planen har 3 satsingsområder med påfølgende overordnet mål:

Satsingsområde	Overordnet mål
Oppvekst	Gi de unge en best mulig ballast inn i voksenlivet.
Infrastruktur	Legge til rette for bosetning og næringsutvikling gjennom god infrastruktur.
Folkehelse	Ha med folkehelseperspektivet i all kommunal virksomhet for å skape et Målselvsamfunn som er helsefremmende, inkluderende og anerkjennende med aktive og robuste innbyggere.

Drikkevann er en viktig del av folkehelsen, som ofte tas for gitt. En god infrastruktur er en viktig forutsetning for næringsliv, bosetting og friluftsliv. Målet skal oppnås ved at kommunen blant annet skal legge til rette for god infrastruktur i form av veg, vann, avløp, elektronisk kommunikasjon, bygninger og areal.

5.3.2 Kommuneplanens arealdel 2012-2025

Planen legger føringer på arealbruken i kommunen. 3 av drikkevannskildene og 1 reservevannkilde med nedslagsfelt er markert som hensynssone på plankartet. Hensynssonen sikrer mot tiltak som kan forurense drikkevannskilden og tilhørende nedslagsfelt. Før eventuell tillatelse til tiltak gis skal det foreligge tillatelse fra vannverkseier og vannverkets tilsynsmyndigheter.

5.3.3 Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse 2014

Helhetlig Risiko- og sårbarhetsanalyse skal ivareta tjenesteproduksjon og arealutnyttelse uten å øke farenivåer eller utsette innbyggerne for større fare enn hva som er politisk akseptabelt ut fra fastsatte akseptkriterier. Analysen er et verktøy for kommunens ledelse som gir grunnlag for oppfølging og prioriteringer, og må ses i sammenheng med kommunens overordnede beredskapsplaner.

5.3.4 Gjeldende reguleringsplaner

Øverbygd vannverk er regulert til formålet i planident 19240054 Øverbygd Sentrum Sør, vedtatt i sak 57/02, den 19.12.2002. Øvrige vannverk ligger i områder avsatt til landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift (LNFR) i kommuneplanens arealdel.

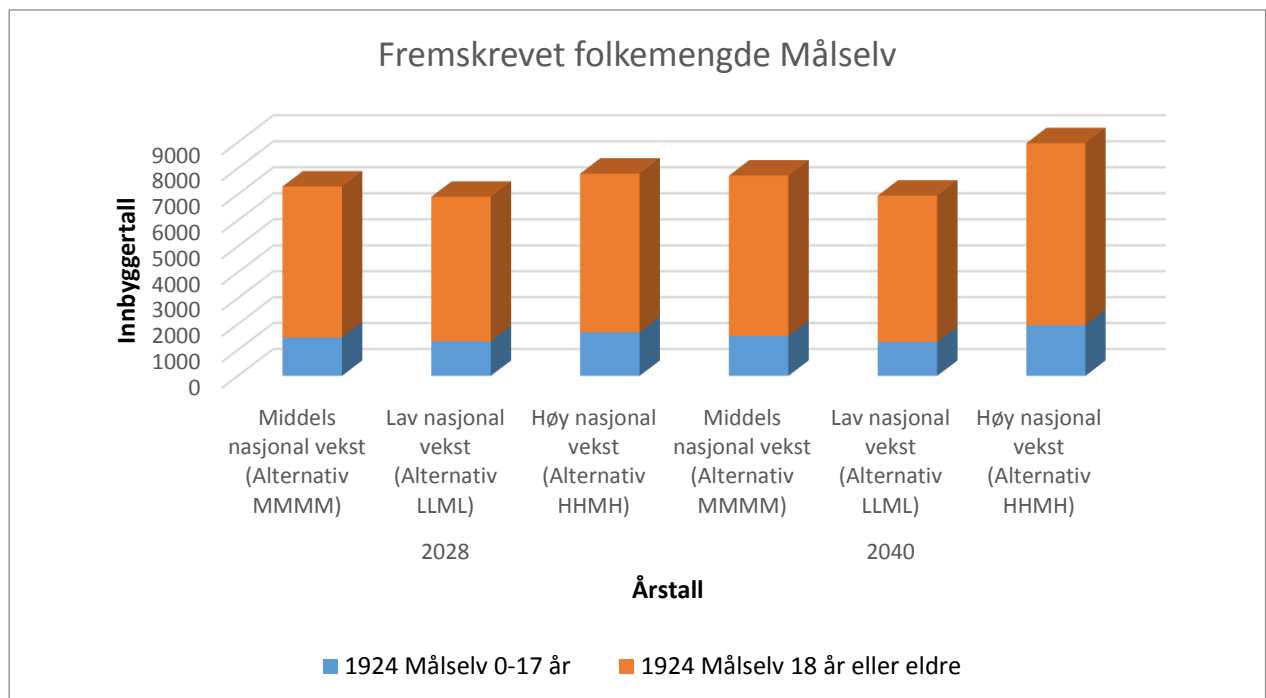
6. Status for samlet sektor

Målselv kommune har pr. 1.1.2016 6693 innbyggere. Av dem er 71,8 % tilknyttet kommunal vannforsyning. Regner en med private godkjente vannverk har 76,2 % av innbyggerne vannforsyning derifra. Resterende 23,8 % har vann fra mindre vannverk eller private brønner. Bardufoss vannverk leverer vann til de tettest befolkede deler av kommunen.

Folkehelsemyndighetene utarbeider årlig Folkehelseprofil for alle landets kommuner. I 2015 viste den at andel personer i Målselv som får vann fra vannverk som har tilfredsstillende resultater mht. E.Coli og stabil drikkevannsleveranser ser ut til å være høyere enn landsnivået. Statistikken gjelder den delen av befolkningen som får vann fra rapportpliktige vannverk. Forsyningsgraden ligger under landssnittet (77 mot 89 %), men kvaliteten ligger over landssnittet (94 mot 89 %).

6.1 Forventa folketallsutvikling

I all planlegging er det viktig å ta utgangspunkt i forventet befolkningsvekst. Middels nasjonal vekst legges til grunn. Tabellen nedunder deler mellom barn (0-17 år) og voksne (18+) og viser fremskrevet folkemengde frem til år 2040. Det er i hovedsak gruppen 18+ som vokser. Ved planperiodens utløp (2028) vil kommunen ha ett forventet folketall på 7299 innbyggere.

6.2 Interkommunalt samarbeid

Det er ett samarbeid over kommunegrensene i forhold til reservevann. Ved problemer med Bardufoss vannverk kan Finnsundet boligfelt, Bardufoss videregående skole (skolested Sundlia) og Forsvaret til flystasjonen få vann fra Bardu kommune. Dette vil sikre deler av abonnentene videre vann.

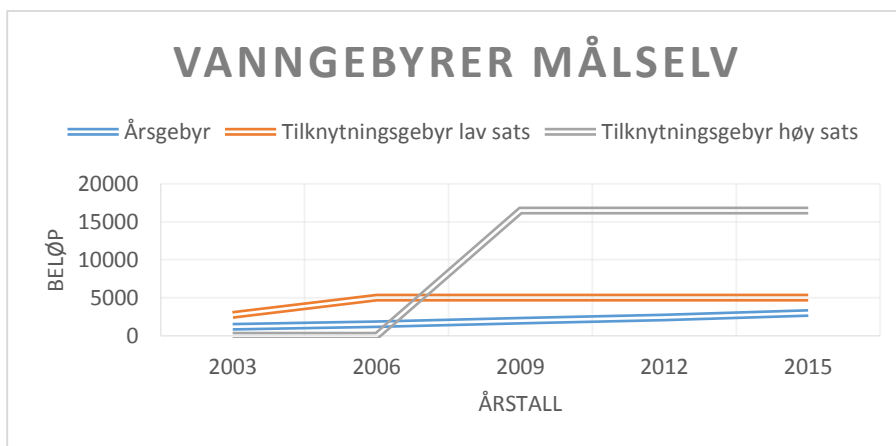
Lenvik og Sørreisa har ledig kapasitet til å forsyne tilgrensende omland ved behov, men det krever utbygging av nye vannledninger fra Målselv.

6.3 Gebyrer

Vann og avløp er selvfinansierende tjenester der kommunen tar inn gebyr etter selvkostprinsippet. Det betyr at kommunen ikke kan kreve inn mer i gebyr enn det tjenesten koster. Dette er regulert i Lov om kommunale vass- og kloakkavgifter og forskrift om kommunale vann- og avløpsgebyrer. Kommunestyret vedtok i 2001 Forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Målselv kommune. Siden den tid er satsene rullert, men forskriften gjelder enda.

Gebyrene er todelt. Engangsgebyr for tilknytning betales første gang fast eiendom blir tilknyttet kommunale vann- og avløpsledning enten direkte eller gjennom privat samledning. Årsgebyret betales ut fra målt eller stipulert anslag.

Tabellen nedunder viser gebyrutviklingen over tid. Tilknytningsgebyrene har hatt få endringer, men årsgebyrene blir justert årlig. Høy sats brukes bare i Målselv Fjellandsby.

Gebyrforskriften åpner for at kommunen kan kreve vannmåler og det praktiseres i næringsbygg og driftsbygninger i landbruket. Andre abonnenter som ønsker betale etter målt forbruk kan leie vannmåler fra kommunen. I 2014 hadde 2 % av alle abonnenter vannmåler. Gebyret fastsettes fra målt forbruk.

Det finnes lite tall i [KOSTRA](#) (Kommune-Stat-Rapportering) så det er vanskelig å sammenligne gebyrnivået i Målselv med andre kommuner på tilknytningsavgifter. Når det gjelder årsgebyret ligger Målselv under både Troms fylke (gjennomsnittlig årsgebyr vann 2015 kr. 3.636,-) og landet uten Oslo (gjennomsnittlig årsgebyr vann 2015 kr. 3.325,-).

Investeringsbudsjettet på vann behandles som en del av kommunens økonomiplanlegging. Praksis i Målselv er å sette av en fast sum årlig og så har administrasjonen anbefalt prioriteringer innenfor budsjettammen i handlingsprogrammet. I perioden 2008-2011 ble det satt av kr. 7 million i året, fra 2012 er det satt av kr. 10 million til investeringer.

7. Vannkvalitet

Drikkevannsforskriften stiller følgende krav til kvaliteten på drikkevann:

§ 5. *Ansvar for vann som leveres og internkontroll*

Vannverkseier skal påse at drikkevannet tilfredsstiller kravene til kvalitet, mengde og leveringsikkerhet når det leveres til mottaker.

§ 12. *Krav til kvalitet*

Drikkevann skal, når det leveres til mottakeren, jf. § 5, være hygienisk betryggende, klart og uten framtrædende lukt, smak eller farge. Det skal ikke inneholde fysiske, kjemiske eller biologiske komponenter som kan medføre fare for helseskade i vanlig bruk.

Kravene stilles til vannverkseier uavhengig av størrelse til vannverket eller eierforhold.

For å kunne levere tilstrekkelig mengde og trykk til forsyning og slukkevann ved utbygging av kommunalt nett legges det vannledninger med minimum dimensjon 110 mm. For 100 meter ledning betyr det 950 liter vann. Hver person bruker ca. 150 liter vann i døgnet. Det betyr at det må 6-7 personer til for å bruke opp vannet i 100 meter med ledning i løpet av ett døgn.

En parameter for kvalitet er kimtall. En kimtallsanalyse benyttes for å kontrollere begroingstilstanden i distribusjonsnettet. Høyt kimtall kan påvirke vannets lukt og smak. Målselv kommune er langstrakt med lav befolkningstetthet og langt ledningsnett med mange endeledninger. Den lave vannhastighet skaper store problemer med høyt kimtall på grunn av begroing. For å få ned kimtallet og øke vannhastigheten og vannutskiftingen på endeledninger må det settes på renning på enden. Dette blir en kunstig «lekkasje».

Regjeringen fastsatte 22. mai 2014 nasjonale mål på vannområdet etter Verdens helseorganisasjon/UNECEs [Protokoll for vann og helse](#) (vannprotokollen). Folkehelsemeldingen (meld. St. 19 2014-2015) viser til at målene skal bidra til å forbedre tilstanden på vannforsyningen og forebygge og reduserer forekomsten av vannbårne sykdommer. Målene er ikke strengere enn gjeldende drikkevannsforskrift, men en revidering er varslet for å tydeliggjøre kravene bedre, spesielt for områdene ledningsnett og beredskap.

8. Samfunnssikkerhet

8.1 Forsyningssikkerhet

Drikkevannsforskriften stiller krav til leveringssikkerhet og beredskap.

§ 11. *Leveringssikkerhet og beredskap*

«Vannverkseier skal gjennomføre nødvendige tiltak og utarbeide driftsplaner for å kunne levere tilstrekkelige mengder av drikkevann under normale forhold.

Vannverkseier skal gjennomføre nødvendige beredskapsforberedelser og utarbeide beredskapsplaner jf. lov av 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap og forskrift av 23. juli 2001 nr. 881 om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid, for å sikre levering av tilstrekkelige mengder drikkevann også under kriser og katastrofer i fredstid, og ved krig.»

Det er utarbeidet beredskapsplan for vannverkene som regulerer leveranse av vann under planlagte driftsbrudd og kriser og katastrofer. Alle anlegg har ROS-analyse.

8.2 Slukkevann

Når det gjelder lovens krav til slukkevann, stiller [Byggeteknisk forskrift](#) § 15-9 krav til at vannforsyningsanlegg med ledningsnett skal være dimensjonert til å gi tilstrekkelig mengde og tilfredsstillende trykk til å dekke vannbehovet, inklusiv slukkevann. Som et minimum skal ledningsnettet ha tilstrekkelig tetthet mot lekkasje ved maksimalt driftstrykk og sikres mot tilbakestrømming eller inntrengning av urene væsker, stoffer eller gasser. Dette gjelder for tilbakesug og tilførsel av vann fra annen vannkilde og installasjon.

[Forskrift om vann og avløpsgebyrer i Målselv](#) § 2 fastslår at abonnenten har krav på:

- Vannforsyning hele døgnet av god kvalitet ihht gjeldende lovverk, samt vanntrykk på mellom 2 og 6 bar ved uttak av kommunal vannledning
- Tilstrekkelig mengde og trykk til brannslukking der det er teknisk mulig

For å kunne levere tilstrekkelig mengde og trykk til både brannslukking og forsyning, må det legges vannledning med minimum dimensjon 110 mm når kommunalt forsyningsområde blir utvidet.

8.3 Klimatilpasning

8.3.1 Klimautvikling

Klimaet er i endring. Som en følge av global oppvarming vil klimaendringene gi oss utfordringer som vi må forberede oss på og tilpasse oss til.

I Nord-Norge beregnes temperaturen å øke med 2,5-3,5 °C. Den beregnede oppvarming er minst om sommeren og størst høst og vinter. Dette gjelder særlig for innlandsområdene. Høst og vinter er det beregnet en temperaturøkning på mer enn 3 °C i store deler av Nord-Norge.

Økningen i årsnedbør ligger generelt i området 10-30 % i Nord-Norge. Det er små endringer om sommeren, men det er beregnet en økning høst, vinter og vår. Beregningene indikerer også en vesentlig prosentvis økning i antall tilfeller av kraftig nedbør (> 20 mm/dag). Det er imidlertid verdt å merke seg at det er relativt få dager med nedbør som overstiger 20 mm i Nord-Norge. Dermed innebærer en stor prosentvis økning ikke nødvendigvis en dramatisk økning i antall dager med kraftig nedbør. Analysen viser at døgnerverdiene for nedbør som i dag i gjennomsnitt forekommer en gang i løpet av en femårsperiode, i fremtiden kan forekomme 2-3 ganger oftere enn i dagens klima. Også intensiteten vil øke i slike ekstreme nedbørsepisoder.

8.3.2 Klimatilpasning

Meld. St. 33 (2012-2013) *Klimatilpasning i Norge* fastslår «at alle har ansvar for å tilpasse seg klimaendringene, både enkeltindivider, næringsliv og myndigheter». «Klimaendringenes lokale karakter plasserer kommunene i en førstelinje i møte med klimaendringene. Større og mer intense

nedbørmengder setter store krav til overvannshåndtering i byene – på grunn av mange tette flater på veier og plasser». «Andre type flom- og skredhendelser enn det vi er vant med i Norge, deriblant regnflommer, kan bli mer vanlig. Endringer i nedbør- og flommønstre kan innebære en risiko for flom og skred i områder som tidligere ikke har opplevd slike hendelser».

8.3.3 Klimatilpasning vannforsyning

Med klimatilpasningstiltak innenfor VA-området menes primært tiltak rettet mot en bedre og mer robust håndtering av økt klimabelastning på vannforsyningsanlegg.

8.3.4 utfordringer for vannbehandling og ledningsnett

Norsk Vann fastslår flere utfordringer for vannbehandling og ledningsnett:

- Sikre drikkevannskvaliteten mot økt press og mulig forverring av vannkvalitet i drikkevannskildene, samt tilpasse vannbehandling og transport til nye forhold og krav. Risikoen for forringet drikkevannskvalitet påvirkes av nedbørsforhold og temperatur, og vil derfor kunne øke i et endret fremtidig klima. Tørke kan påvirke leveringssikkerheten i enkelte områder sommerstid.
- Økt risiko for forurensing av drikkevann ved distribusjon. Ved kraftig nedbør og snøsmelting kan drikkevannsledninger være omgitt av forurenset vann, noe som gir fare for innsug av patogener ved trykkløst nett.
- Ekstremværsituasjoner som gir store skader på infrastruktur eller store påslipp av uønskede stoffer kan gi langvarig forringelse av vannkvaliteten og økt behov for reservevannforsyning. Små vassdrag blir store og truer bebyggelse med flom, mer nedbør kan føre til mer erosjon og skred.
- Målselv kommune har utfordring med drikkevannskvaliteten i Andsvatnet. Grunnen til den synkende vannkvaliteten er økt fargetall på grunn av klimaendringer.
- Det pågår ett arbeid med å kartlegge behovet for fullrensing ved Bardufoss vannverk for å imøtekomme fremtidige klimaendringer.
- Øverbygd vannverk har bygd flomsikring rundt inntaket for å forebygge forurensing av drikkevannet.

9. Kommunale vannforsyningssystem

Ett vannforsyningssystem som forsyner minst 20 husstander herunder hytter, eller minst 50 personer, til helseinstitusjon eller skole/barnehage er godkjenningspliktig etter drikkevannsforskriftens § 8.

Nedunder presenteres de kommunale og godkjenningspliktige vannforsyningssystemene vi har i Målselv.

9.1 Øverbygd vannverk

Vannverket forsyner Øverbygd og Holt tettsted. Tidligere var vannforsyningen privat, men kommunen overtok i 1991 Forsvarets anlegg, og i 2007 Holt vannverk. Anlegget forsyner mellom 1500-2000 personer avhengig av hvor mange som er tilknyttet Skjold leir. Det er flere sårbare abonnenter knyttet til anlegget, blant annet sykehjem, legekontor, 2 skoler, 2 barnehager og forsvaret (messe og sykestue). Anlegget består av 2 grunnvannsbrønner, et basseng med luftetrapp og nødklaringsanlegg og 3 trykkøkningsstasjoner.

9.1.1 Kilde/vannbehandling

Vannkilden er 2 grunnvannsbrønner i løsmasser på morenegrunn etablert i 1991/92.

9.1.2 Ledningsnett

Ledningsnettet består av ca. 25.000 meter med duktile støpjernrør (Øverbygd sentrum) og PVC/PE. Mye av ledningsnettet i Øverbygd vannverk er fra 1950-tallet og på Holt fra 1970-tallet, men i relativt bra stand. Det er 5 elvekryssinger.

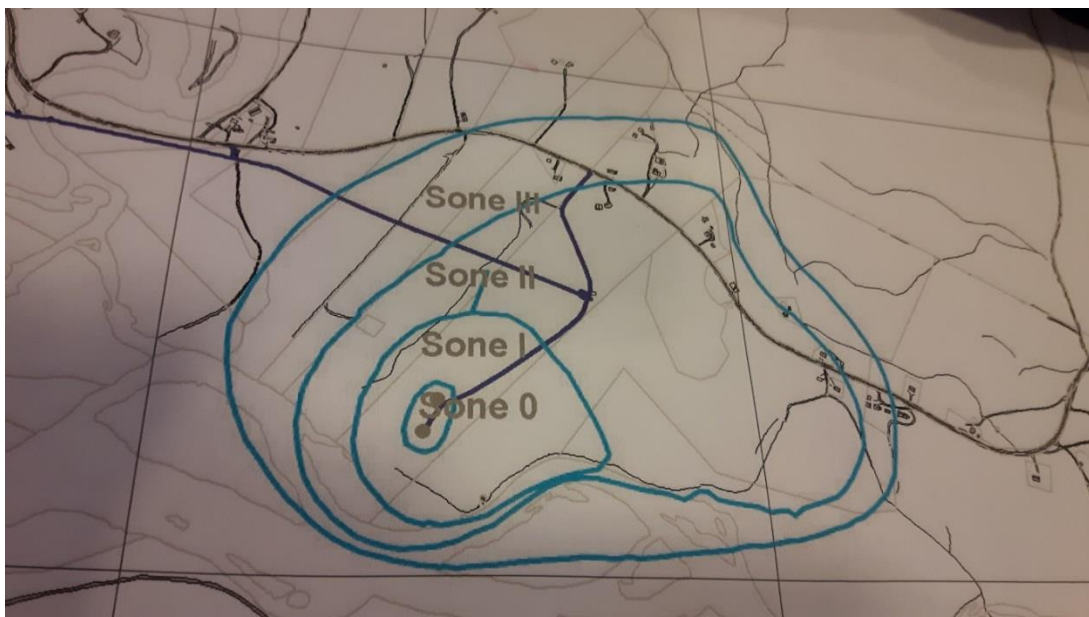
Det er ikke montert vannmålere på selve anlegget så lekkasjeprosenten er usikker. Større lekkasjer oppdages ved at pumpene jobber unormalt mye. Det som er av vannmålere er knyttet til Holmen og Skjold leir. For å unngå frost og øke kvaliteten på vannet er det til sammen 6 frosttappepunkter på ledningsnettet. Det er ingen ringledning på anlegget. Kart over hovedvannledninger ligger som vedlegg 1.

9.1.3 Vannkvalitet

Vannkvaliteten er meget god og lufting er eneste behandling. Mulighet for nødklar ved behov.

9.1.4 Samfunnssikkerhet

Kilde og nedslagsfelt er fullt ut klausulert i 2003. Fylkesvegen går innenfor sone 2 og 3.

Klausuleringssoner drikkevannsbrønner Øverbygd vannverk

Brønnene ligger innenfor flomsone på 10-årsflommen og det er bygd flomsikring rundt inntaket for å hindre forurensing av vannet.

Anlegget mangler høydebasseng. Ved driftsstans finnes det per i dag ingen forsyningssikkerhet.

Det er montert nødstrømsaggregat på vannverket, og en døgnkontinuerlig varslingstjeneste sender SMS til driftsoperatører ved feil på anlegget.

Det er god brannvannsdekning på ledningsnettet.

9.1.5 Nødvann/reservevannkilder

Gamle Holt vannverk hentet vann fra Messeltmoen, og kilden kan fungere som krisevann med kokepåbud for Holt. For resterende abonnenter vurderes nødvann fra overflatevann i området med kokepåbud.

9.1.6 Utbyggingsbehov

Anlegget har ingen vannmåler montert og dermed er det ikke mulig å si noe om lekkasjetap. Det burde vært montert vannmålere ut fra vannverket på ledningen til Holt og til Øverbygd.

Øverbygd mangler høydebasseng, og abonnentene mister vanntilgangen dersom det blir brud på hovedledningen. Det bør prioriteres å bygge et høydebasseng.

Trykkøkingsstasjonen ved Sagbruket mangler overbygg. Det fører til at anlegget har økt risiko ved driftsstans og gir dårligere arbeidsvilkår for de ansatte.

Det er behov for oppgradering av Gamle Holt vannverk for å sikre at den fungerer som reservevannkilder. Øverbygd syke- og omsorgssenter vil få nødvann fra det anlegget.

9.2 Bardufoss vannverk

Bardufoss vannverk henter råvann fra Andsvatnet og ble godkjent av Mattilsynet 1.6.2015. Anlegget leverer vann fra Bardu grense, til Målselvfossen, Bardufoss, Målselv Fjellandsby, Moen, Olsborg, Solli, vestsida av Målselva til Kjerresnes, østsida av Målselv til Målsnes med unntak av Navaren og Keianes. Det er mange sårbare abonnenter knyttet til anlegget bl.a. 2 sykehjem, 6 skoler, 5 barnehager, 4 overnattingssteder, Forsvaret (med sykestue og messe) og Nortura.

I 2012 produserte anlegget nesten 2,3 millioner m³ drikkevann og forsynte ca. 5000 pe. Vannforsyningsystemet består av 11 trykkøkningsstasjoner, 6 høydebasseng, trykkreduksjonsventiler og et vannbehandlingsanlegg (trykksil og UV-anlegg).

Bardufoss vannverk

9.2.1 Kilde/vannbehandling

Vannkilden er overflatevann fra Andsvatnet som hentes ut på ca. 20 meters dyp. Anlegget har to hygieniske barrierer: dypvannsuttak med klausuleringsbestemmelser og UV-behandling. Klausuleringsbestemmelsene legger føringer på minste vannstand i Andsvatnet, og kommunens uttak nærmer seg maksimalt nivå.

9.2.2 Ledningsnett

Ledningsnettets er på ca. 40.000 m og består av rør i PVC, PE og noe støpejern. Deler av dekningsområdet har spredt bosetting med lavt vannforbruk og mange endeledninger (for eksempel Målsnes, Sørfjorden, Solli og Målselvfossen). Ved utbygging er det lagt ledningsdimensjon nok til å sikre slukkevann (se kap. 8.2). Vannforbruket til abonnentene er for lavt i forhold til ledningsdimensjonen og det gir problemer med høyt kimalt og begroing (se kap. 7). Vannverket har over 100 plasser i ledningsnettets med vann på renning. På vinteren vil renning

være et forebyggende tiltak for å sikre at vannet ikke fryser. I tillegg antas det at det er en del frosttapping på private stikkledninger basert på at vannforbruket øker på vinteren.

Forskjellen mellom dag- og nattforbruket er en indikator på hvor mye av det produserte vannet som går til forbruk. Basert på målinger har vannverket et forbruk på 26 %. Resterende produsert vann går ut i lekkasje eller tapping for å sikre kvaliteten på vannet til abonnentene og frosttapping på vinteren.

Nedre del av kommunen har ringledning, noe som er med på å forsterke forsyningssikkerheten. Øvre deler har ikke tilsvarende. Kart over hovedvannledninger ligger som vedlegg 2.

9.2.3 Vannkvalitet

Råvannskvaliteten er ikke den beste og vannet blir behandlet med trykksil og UV før distribuering. Sommeren 2015 endret standarden for vannprøver seg. Etter at den nye standarden ble innført har Bardufoss vannverk ved flere anledninger fått påvist koliforme bakterier. Disse bakteriene er identifisert til å tilhøre en art innen slekten *Serratia* med sikkerhet på over 90 %. Dette ble allerede gjort i 2009, men den ble da ikke definert som koliform, siden den hører til de miljøkoliforme bakteriene. Miljøkoliforme bakterier kommer fra jord og planter. Disse bakteriene har eksistert i vannet i minst 6 år.

Fargetallet øker generelt i overflatevann som en konsekvens av klimaendringer og økte temperaturer, og nærmer seg grensen i drikkevannsforskriften. De lange endeledningene og den lave vannhastigheten skaper store problemer med høyt kimtall på grunn av begroing. Skal Andsvatnet være hovedvannkilde må det sannsynligvis innføres fullrensing av vannet.

9.2.4 Samfunnsikkerhet

Vannkilden og nedbørsfeltet er klausulert i Målselv, men det meste av vannet ligger i Sørreisa. Bardu har deler av nedslagsfeltet i kommunen. Det er inngått avtaler med kommunene om informasjonsutveksling.

På kommuneplanens arealdel 2012-2024 er Andsvatnet avmerket som drikkevannskilde og nedslagsfeltet som hensynssone drikkevann.

Det er montert nødstrømsaggregat på vannverket, og en døgnkontinuerlig varslingsjeneste sender SMS til vakttelefon og driftsoperatører ved feil på anlegget.

Ved normalt forbruk vil abonnentene ha vann i ca. 5 timer dersom råvannsinntaket stenger før høydebassenga er tømt. Høydebassenget på Andslimoen ble bygd som ekstra sikkerhet når Nortura ble anlagt og har egen abonnentfri ledning (uten tilkobling).

Ventilkammer Andslimoen høydebasseng

Det er god brannvernsdekning i forsyningsområdet.

9.2.5 Nødvann

Nedre Målselv vannverk fungerer som krisevannkilde til nedre del av forsyningsområdet opp til Trollhaugen (Takelvia boligfelt unntatt). Bardu kommune kan forsyne Finnsundet boligfelt, Bardufoss videregående skole (i Sundlia) og forsvaret til flystasjonen. På grunn av ledningskapasiteten er trykket ved Fossmoen usikkert. Resterende deler av forsyningsområdet (Heggelia, Rustahøgda, Andselv, Andslimoen og Velta) har ingen reservevannkilder.

9.2.6 Utbyggingsbehov

På sikt må det påregnes fullrenseanlegg dersom Andsvatnet skal fortsette som drikkevannskilde. Dette kommer både av endrede standarder i drikkevannsforskriften og klimaendringer som vil påvirke vannkvaliteten negativt.

9.3 Møllerhaugen vannverk

Møllerhaugen vannverk ble etablert med to grunnvannsbrønner i 1989 og 1999. Brønnene erstattet daminntaket i Reierelva. Det er ca. 25 abonnenter knyttet til anlegget, ingen av dem er regnet som sårbare. Vannforbruket er på 4-6 m³ vann pr. døgn.

Anlegget sentralovervåkes på Bardufoss vannverk i tillegg til månedlige besøk.

9.3.1 Kilde/ vannbehandling

Vannkilden er grunnvann som hentes fra 2 borehull i fjell, ca. 100 meter dype. Vannet pumpes til en forsyningstank på 15 m³. Vannet distribueres ut til abonnentene uten behandling. Nedbørsfeltet ligger i skogs/fjellterreng.

Grunnvannsbrønner Møllerhaugen

9.3.2 Ledningsnett

Fra utjevningstanken ledes vannet ut på nett via en vannmåler. Ledningsnettet er fra 1983 og består av ca. 3500 meter rør (i hovedsak 110 mm PVC PN10). Det er lite lekkasje på ledningsnettet, men for å unngå frost og stillestående vann er det frosttapping på ending av ledningen. Anlegget har ikke ringledning.

9.3.3 Vannkvalitet

Drikkevannet i Møllerhaugen er av meget god kvalitet, og blir ikke behandlet. Det er montert anlegg for nødklor som kan kobles inn manuelt ved behov. Det tas månedlige vannprøver som blir analysert i henhold til drikkevannsforskriften. Tanken blir rengjort årlig, og ledningsnettet spyles ut 2 ganger hvert år. Brønnhullene trykkes og spyles hvert 5. år, eller ved behov.

9.3.4 Samfunnssikkerhet

Grunnvannsbrønnene er inngjerdet og merket som drikkevannskilder. Det er etablert 5 brannkummer på ledningsnettet.

9.3.5 Nødvann

Ved behov kan abonnentene forsynes fra gammelt daminntak i Reierelva. Vannet kan brukes som forbruksvann med kokepåbud.

9.3.6 Utbyggingsbehov

Tanken burde vært skiftet pga. vansker med rengjøring. Anlegget har kapasitet til flere abonnenter.

9.4 Prøvehull

Kommunestyret vedtok i PS 69/2007: «Målselv kommune skal i 2008 iverksette utbygging av det kommunale vannledningsnett for å sikre vannleveransene til boliger og virksomheter i Målsnes og Sørfjorden». Kommunen har utført prøveboring til privatpersoner i områder der kostnadene med å forlenge eksisterende ledningsnett vil bli uforholdsmessig høye.

9.4.1 Prøvehull Fagerfjell

Hovedplan vann 2011-2014 tok med planlegging av vann til Fagerfjell. Det ble etablert et prøveprosjekt i 2012 som forsyner en husstand med melkefjøs. Anlegget ble etablert med tanke på å vurdere kapasiteten for å få etablert et større anlegg med plass til flere husstander.

Abonnenten drifter brønnen i det daglige. Ledningsnettets er private stikkledninger.

Brønnen er drikkevannsforsyning og det er ingen reservevannkilde knyttet til anlegget. Vanntilgangen er god, men det er usikkert om den er tilstrekkelig til brannvann.

9.4.2 Prøvehull Navaren

Etablert på bakgrunn av kommunestyrevedtak 69/2007. Å forlenge eksisterende ledning fra Bardufoss vannverk ble kostnadsberegnet til kr. 13 million. To husstander ønsket vann og mest kostnadseffektive alternativ var å borre 2 grunnvannsbrønner i fjell. Brønnene var i drift fra sommeren 2015. En brønn har UV-behandling på grunn av høye kimtall. Brønnene er ca. 45 meter dype.

Kommunen drifter brønnene. Ledningsnettets er private stikkledninger.

Brønnene er drikkevannsforsyning og det er ingen brannvanndekning eller reservevannkilde.

9.4.3 Prøvehull Keianes

Etablert på bakgrunn av kommunestyrevedtak 69/2007. På Keianes består anlegget av en grunnvannsbrønn i fjell på ca. 80 meter som forsyner 2 husstander. Vannkvaliteten på vannet er god.

Kommunen drifter brønnen. Ledningsnettets er private stikkledninger.

Brønnen er drikkevannsforsyning og det er ingen brannvanndekning eller reservevannkilde.

10. Private vannverk

10.1 Rundhaug vassverk SA

Rundhaug vassverk ble etablert i 1954 og forsyner Rundhaugområdet med vann.

10.1.1 Kilde

Vannkilden er Sagelva.

10.1.2 Forsyning

Anlegget forsyner ca. 150 abonnenter og har godkjenning fra Mattilsynet. Det er knyttet flere sårbare abonnenter til anlegget, blant annet Mellemygd kultur- og oppvekstsenter og Rundhaug gjestegård.

10.1.3 Eier

Vannverket er organisert som et samvirkeforetak. Inntaksdam og damhus står på festetomt.

10.2 Rostadalen camping

Rostadalen camping er en helårscamping ved Lille Rostavann. I 1984 fikk de tillatelse til bygging av sanitæranlegg for 120 pe omregnet til 40 campingvogner. Mattilsynet har vurdert anlegget til å være godkjenningspliktig siden det er plass til mer enn 20 vogner.

10.2.1 Kilde

Anlegget består av grunnvannsbrønner boret i fjell.

10.2.2 Forsyning

Anlegget forsyner campingplassen med eget vann.

10.2.3 Eier

Campingplassen eier og drifter anlegget.

10.3 Frivillige avtaler om overtakelse av private vannforsyningsanlegg

Historisk sett har mange vannverk blitt startet og drevet i privat regi. I takt med kostnadskrevede utvidelser og /eller krav fra myndigheter har en del av disse vannverkene blitt overtatt av kommunen. I nyere tid gjelder dette Karlstad vannverk og Holt vannverk. Disse er nå tilknyttet henholdsvis Bardufoss vannverk og Øverbygd vannverk.

Overtakelsen av disse vannverkene har skjedd etter ønske fra eierne. Vannforsyningssystemene er blitt overdratt kostnadsfritt til Målselv kommune. Abonnenter tilknyttet vannverket har ikke måtte betale ny tilknytningsavgift, men har fått nye årsgebyrer i tråd med kommunens gebyrregulativ for vann og avløp fra overtakelsestidspunktet.

10.3.1 Retningslinjer for overtakelse av private vannverk

1. Etter ønske fra eierne av private vannverk skal Målselv kommune vurdere å overta anlegget. Ønsket fra eierne må være i tråd med gjeldende vedtekter og forankret i gyldig vedtak i styrende organ for vannverket.
2. I vurderingen av om kommunen skal ta over vannverket skal det legges vekt på:
  - Sårbare abonnenter tilknyttet anlegget (jamfør Drikkevannsforskriftens definisjon).
  - Antall helårsboliger som er tilknyttet anlegget.
  - Næringsvirksomhet tilknyttet anlegget og som krever vannforsyning i tråd med drikkevannsforskriftens krav.
  - Vannverkets tekniske tilstand.
3. Vannverkets aktiva skal overdras vederlagsfritt til kommunen i tråd med Plan- og bygningslovens § 18-1. Dersom vannverket har gjeld, forutsettes det at andelsinnskudd, bankinnskudd og salgbart løsøre benyttes til å tilbakebetale tilsvarende gjeld før kommunen eventuelt overtar gjeldsforpliktelser.
4. Nødvendige rettigheter for uttak av vann og infrastruktur skal være sikret gjennom tinglysning på berørte eiendommer og overføres til kommunen.
5. Kommunen skal gjøre vannverket oppmerksom på at kommunestyret kan, med hjemmel i Plan- og bygningslovens § 18-3, pålegge refusjonskrav for vannverkets abonnenter dersom det er behov for å oppgradere anlegget for å oppfylle Drikkevannsforskriftens krav.
6. Ved overtakelse skal avgrensning mellom privat stikkledning og offentlig hovedledning følge kommunens abonnementsvilkår, uavhengig av hvilke avtaler som tidligere er inngått.

11. Mindre private vannforsyningsystemer

I Målselv har ca. 1200 innbyggere mindre private vannforsyningsystemer. Det kan være alene eller sammen med naboer. Vannet hentes fra brønner, bekker eller vann. Kart over området med privat vannforsyning ligger som vedlegg 3.

11.1 Regelverk

I Plan- og bygningslovens § 27-1 heter det:

«Bygning må ikke føres opp eller tas i bruk til opphold for mennesker eller dyr med mindre det er forsvarlig adgang til hygienisk betryggende og tilstrekkelig drikkevann, samt slokkevann. Det samme gjelder opprettelse eller endring av eiendom for slik bebyggelse».

Det er eierens ansvar å sikre at vannet er av en slik kvalitet og mengde at forskriften oppfylles.

Vass- og avløpsanleggsloven fastslår i § 1 at **nye** vann- og avløpsanlegg skal være eid av kommunen. Kravet gjelder ikke for mindre anlegg.

11.2 Definisjon av mindre vann- og avløpsanlegg

Målselv kommune legger til grunn at vannforsyningsanlegg mindre enn bestemmelsen i Drikkevannsforskriftens § 8 er å anse som et mindre anlegg i henhold til Vass- og avløpsanleggslovens § 1, 3. ledd. Slike anlegg skal være private og driftes ikke av kommunen.

Vannforsyningsystem som vil være godkjenningsspliktige etter Drikkevannsforskriftens § 8, 1. ledd nr.1, og som i hovedsak skal forsyne fritidsbebyggelse eller reiselivsanlegg kan, etter søknad til kommunen, defineres som mindre anlegg i henhold til Vass- og avløpsanleggslovens § 1 dersom kravene i § 2, 1. ledd er oppfylt.

Vannforsyningsystem som vil være godkjenningsspliktige etter Drikkevannsforskriftens § 8, 1. ledd nr.1, og som i hovedsak skal forsyne helårsbebyggelse eller som skal forsyne helseinstitusjon, skole eller barnehage skal forelegges kommunen samtidig med utarbeiding av reguleringsplan i henhold til Plan- og bygningslovens § 12-2 (områderegulering) og § 12-3 (detaljregulering).

11.3 Samfunnssikkerhet

Forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn kapittel 5 omhandler kommunens brannforebyggende oppgaver. § 5-4 slår fast at kommunen skal sørge for det kommunale behovet for slokkevann. I boligstrøk o.l. hvor spredningsfaren er liten er det tilstrekkelig at kommunens brannvesen disponerer passende tankbil. Husstander i Målselv med mindre private vannforsyningsystemer bor spredt og spredningsfaren ved brann til andre husstander er i utgangspunktet liten. Det er derfor ikke stilt krav om slukkevann til slike anlegg.

11.4 Tilskudd til privat vannforsyningsanlegg

Kommunestyret vedtok i sak 7/02 «Retningslinjer for kommunalt tilskudd til private vannverk». Dette er et alternativ til ytterligere utbygging av kommunalt ledningsnett. Ett slikt tilskudd kan ikke finansieres over vann- og avløpsgebyrene siden tjenesten er selvfinansierende, men må eventuelt tas over kommunens ordinære budsjett.

12. Opparbeidelsesplikt og refusjon av utgifter til vann

Beregning av vann- og avløpsgebyrer skjer etter selvkostprinsippet i Målselv kommune. Dette betyr at over år skal gebyrene dekke kostnadene til drift og kapital, ikke mer og ikke mindre.

Målselv kommune har de siste 20 årene bygd ut kommunal vannforsyning til mange nye abonnenter. Videre har private aktører utviklet og bygd vei, vann og avløp i nye boligfelt.

I de statlige retningslinjene for selvkost heter det:

«Dagens innbyggere skal verken subsidiere eller bli subsidiert av framtidige innbyggere. Gebyrene som den enkelte betaler i året, skal så langt som mulig reflektere kommunens årskostnad ved å levere tjenesten til denne innbyggeren».

Når private entreprenører står for utbygging av nytt felt, må tomtekjøper betale for investeringen i ny infrastruktur. Kommunen overtar ledningsnett etter utbyggingsavtale i tråd med Plan- og bygningslovens kapittel 17. Tomtekjøper betaler deretter ordinær tilknytningsavgift og årsgebyr til kommunen.

I spredtbygde strøk betaler husbygger selv alle kostnader til etablering av vann- og avløpsløsning.

Når kommunen selv står for utbygging av ny vann- og/eller avløpsledning til nye områder i kommunen, kan kommunen benytte seg av reglene i Plan- og bygningslovens kapittel 18 for å kreve refusjon for hele eller deler av kostnadene ved å etablere nytt ledningsnett. Målselv kommune har ikke hatt praksis for å benytte seg av dette de siste fire tiårene, med unntak av utbyggingen i Målselv Fjellandsby.

Rent praktisk betyr dette at eksisterende abonnenter må betale for deler av kapitalkostnadene ved nye vannledninger som kommunen bygger ut. Kapitalkostnader knyttet til utbygginger gjort i privat regi belastes ikke eksisterende abonnenter.

Ved framtidig utbygging av vann og/eller avløp til nye områder er det viktig at det tidlig i det enkelte prosjekt avklares om kommunen skal benytte seg av Plan- og bygningslovens regler i kapittel 18 om å kreve refusjon for utgifter til utbygging av infrastruktur.

Samtidig med bruk av kapittel 18 for refusjon av utgifter til infrastruktur, må reglene i Plan- og bygningslovens §§ 27-1 og 27-2 om tilknytningsplikt benyttes. Det anbefales at det kun i særlige unntakstilfeller skal tillates at eiere av bolig, fritidsbolig eller næringsseiendom skal kunne slippe å knytte seg til vann- og avløpsledninger som bygges av kommunen, og hvor det ville være naturlig for de angjeldende bygningene å knytte seg til.

13. Reservevannkilder

Drikkevannsforskriften stiller ikke krav om reservevannkilder, men § 11 stiller krav om nødvendige beredskapsforberedelser og beredskapsplaner for å sikre levering av tilstrekkelige mengder drikkevann også under kriser og katastrofer i fredstid, og ved krig.

14. Lokale forskrifter

Kommunen kan fastsette lokale forskrifter der lov eller forskrift åpner for det. Forvaltningsloven kapittel VII stiller krav til saksbehandling uavhengig av fagområdet. Innenfor fagfeltet vannforsyning er det to lokale forskrifter som ønskes innført/revidert.

14.1 Forskrift om vann- og avløpsgebyr i Målselv kommune

Gjeldende forskrift ble vedtatt av kommunestyret i 2001 og sist endret i 2007. Det er behov for endring både på bakgrunn av nytt lovverk og fordi deler av forskriften ikke er hensiktsmessig i forhold til formålet og prinsippet om selvfinansierende tjenester. Revidering vil basere seg på kommunedelplanens prinsipper.

14.2 Standard abonnementsvilkår for vann og avløp

KS har utarbeidet Standard abonnementsvilkår for vann og avløp. Formålet er å ivareta det gjensidige ansvarsforholdet mellom kommunen og den enkelte abonnent i forbindelse med tilknytning til offentlig vann- og avløpsanlegg, og å sikre betryggende utførelse av sanitæranlegg og private vann- og avløpsanlegg. Reglementet skal sikre at sanitæranlegg blir utført på en betryggende måte med hensyn til ansvarsomfang, funksjonalitet, anleggs- og utstyrskvalitet.

Vilkårene består av to deler:

Administrative bestemmelser tar for seg de juridiske og forvaltningsmessige forhold. Den gir blant annet vannverkseier hjemmel til å føre tilsyn med installasjoner på abonnentens interne fordelingsnett, samt hjemmel til å gi pålegg om utbedringer hvis ikke kravene som er stilt blir oppfylt.

Tekniske bestemmelser fastlegger krav til teknisk utførelse av sanitæranlegg og åpner for å stille krav til installasjoner som skal tilknyttes vannverket.

Målselv kommune har vedtatt forløperen «Normalreglementet for sanitæranlegg» gjennom gebyrforskriften, men ønsker nå å vedta KS Standard abonnementsvilkår for vann og avløp.

15. Planperiodens investeringsbehov

15.1 Fremtidige utbyggingsområder

Kommunedelplanens handlingsdel utarbeides som en del av kommunens ordinære budsjettarbeid. Her skal alle tiltak kostnadsberegnes og eventuelt prioriteres inn i investerings- og driftsbudsjettet. Vann og avløp er selvfinansierende tjenester.

Over en lengre periode har økt forsyningssikkerhet ved Øverbygd og Bardufoss vannverk samt utbygging av ledningsnett ved Bardufoss vannverk vært politisk hovedprioritet. Vedlikehold og rehabilitering av eksisterende anlegg og ledningsnett har det ikke vært kapasitet til. I inneværende planperiode venter store utfordringer på egne anlegg som må prioriteres. Nedunder presenteres de største behov og ønsker som er kommet frem. Utbyggingsbehov til hvert enkelt anlegg er presentert i kapittel 9. Oversikten er ikke i prioritert rekkefølge.

15.2 Investeringsbehov kommunale vannverk

15.2.1 Rehabilitering ledningsnett

Nasjonalt mål er utskifting/rehabilitering av 2% ledningsnett årlig frem til 2035 for å få ta igjen etterslepet på ledningsnett. Målselv kommune har over en lengre periode hatt en massiv utbygging med lange ledningsstrekninger av god standard, men har og mye eldre ledningsnett som ikke har påkrevd standard. Dette gir unødvendige lekkasjer. Det bør utarbeides en fagplan ledningsnett for å kartlegge hvor behovet er størst og lage en systematisk plan for utskifting og rehabilitering. Et foreløpig arbeidsmål er 2 % utskifting av ledningsnett over 25 år.

15.2.2 Fullrenseanlegg Bardufoss vannverk

Som en følge av klimaendringer øker fargetallet på overflatevann, og Bardufoss vannverk nærmer seg grensen. I løpet av planperioden må et fullrenseanlegg vurderes (se kapittel 9.2.3 og 8.3.4).

15.2.3 Høydebasseng Øverbygd

Etablering av høydebasseng er viktig for forsyningssikkerheten til abonnentene. Slik anlegget fungerer i dag stopper vannforsyningen opp ved brudd på hovedledningen. Anlegget har flere sårbare abonnenter, og utbygging av høydebasseng vil være en viktig investering for å oppfylle drikkevannsforskriftens § 11.

15.2.4 Oppgradering Nerdrum

Det bør installeres vannmålere inne på anlegget for å få kontroll over vannproduksjon, forbruk og lekkasje. Installeringen vil kreve utvidelse av eksisterende bygningsmasse og det må samtidig sikres plass til eventuelt fremtidig renseanlegg.

15.2.5 Trykkøkningsstasjon Øverbygd

Trykkøkningsstasjonen ved Sagbruket mangler overbygg.

15.2.6 Oppgradering av reservelkilde ved Messeltmo

Messeltmo er den gamle vannkilden til Holt vannverk, og fungerer som reservevannkilde til sitt forsyningsområde. Dersom anlegget skal være klar til bruk ved behov må anlegget oppgraderes. Øverbygd syke- og omsorgssenter har Messeltmo som reservevannkilde.

15.2.7 Møllerhaugen vannverk

Utskifting av tank er ønskelig for lettere å kunne rengjøre anlegget.

16. Nye utbyggingsområder

I prosessen med arbeidet er det foreslått 2 konkrete forslag til videre utbygging av nye områder. Innspillene presenteres nedunder.

16.1 Lenvik kommune

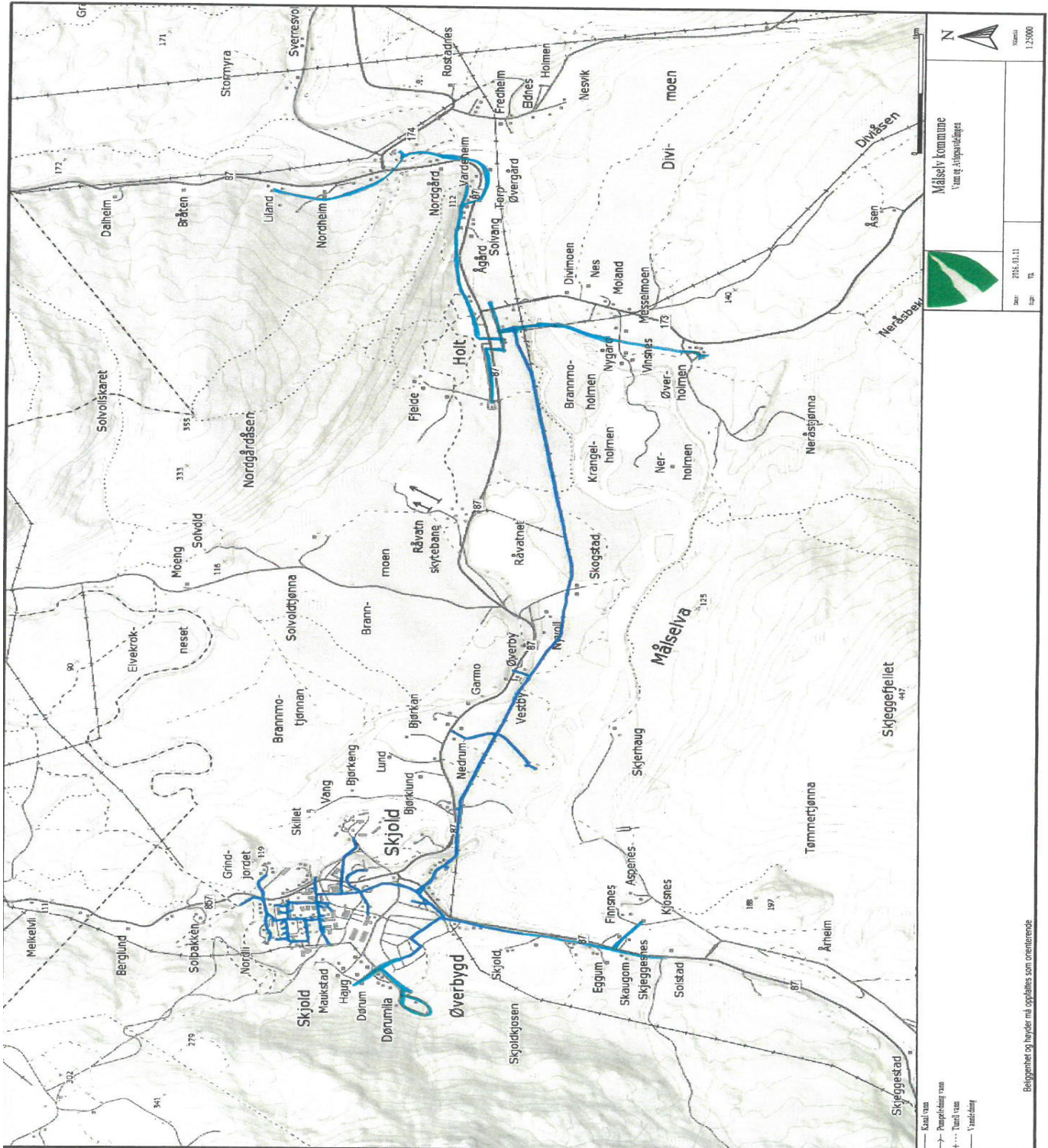
Lenvik kommune har vannledning 2 km fra Måselv grense som har kapasitet til ett interkommunalt samarbeid. Med det ledningsnett Måselv har i dag er det ikke kapasitet til å levere vann til Rundmoen-området. Per i dag er det ikke etterspurt kommunalt vann fra området og det anses ikke som aktuelt i denne planperioden.

16.2 Storhaugen

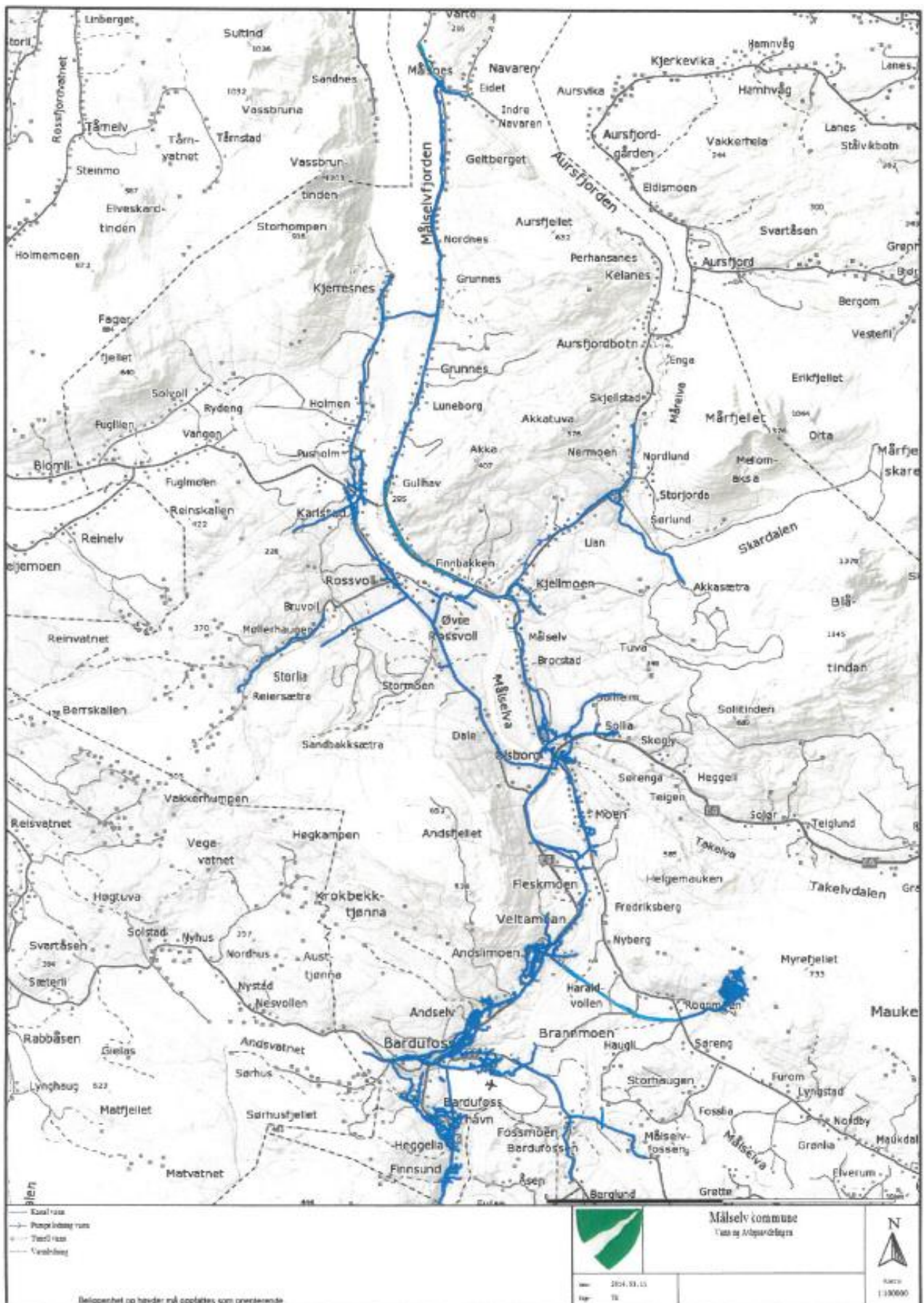
Ønske om kommunalt vann fra 18 husstander. Bardufoss vannverk har kapasitet per i dag, men en eventuell utbygging vil sannsynligvis skape utfordringer med høyt kimtall og redusert vannkvalitet på grunn av lange ledninger med lite forbruk (se kapittel 7). Utbyggingen er stipulert til å koste i snitt 1,5 million per abonnent. Planen legger opp til å bruke muligheten i plan- og bygningsloven for å kreve refusjon for opparbeidelsesutgiftene samt kreve tilknytning for alle potensielle abonnenter. Det betyr at abonnentene må betaler større deler av utbyggingskostnadene selv.

17.Vedlegg

17.1 Hovedvannledninger Øverbygd vannverk

17.2 Hovedvannledninger Bardufoss vannverk

17.3 Kart over kommunale og privat vannforsyning

